

پژوهشی بر مسأله

بدمجایی زنان

و نحوه کنترل آن

مولفان :

دکتر حسین ذوالفقاری

دکتر حسین محبوبی منش

سرشناسه : ذوالفقاری، حسین، ۱۳۳۸ - گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور : پژوهشی بر مسأله بدحجابی زنان و نحوه کنترل آن / مؤلفان: حسین ذوالفقاری، حسین محبوبی منش
مشخصات نشر : تهران: آوای دانش گستر، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری : ۱۵۲ ص.
شابک : ۴۰۰۰۰ ریال ۶-۵۱-۲۵۵۷-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۳۴ - ۱۵۰.
موضوع : حجاب -- ایران -- نمونه پژوهشی
موضوع : حجاب -- جنبه های جامعه شناختی
شاسه افزوده : محبوبی منش، حسین، ۱۳۴۲، گردآورنده
رده بندی کنگره : ۱۲۸۹ ق ۳۰/۱۷۸ BP
رده بندی دیویی : ۴۳۶/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی : ۲۱۸۳۳۸۱

نام کتاب:	پژوهشی بر مسأله بدحجابی زنان و نحوه کنترل آن
مؤلفان:	حسین ذوالفقاری - حسین محبوبی منش
نوبت و سال چاپ :	اول - ۱۳۹۱
ناشر:	آوای دانش گستر
لیتوگرافی:	مهرشاد
چاپ و صحافی :	کهنمویی زاده
مدیر اجرایی و ناظر چاپ :	مجتبی سوری
شمارگان:	۳۰۰۰ نسخه
شابک :	۹۷۸-۹۶۴-۲۵۵۷-۵۱-۶
قیمت :	۴۰۰۰ تومان

انتشارات آوای دانش گستر

تهران، روبروی دانشگاه تهران، بین خ ۱۲ فروردین و فخر رازی، ساختمان ظروفچی، بلاک ۱۲۹۶، طبقه دوم واحد پنج

تلفن : ۶۶۴۹۲۹۳۴ - ۶۶۴۸۳۰۳۰

www.avayee.ir

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است و هر گونه تکثیر

به هر شکل بدون اجازه مؤلف و ناشر ممنوع می باشد و پیگیرد قانونی دارد.

پیشگفتار

ارزش‌های اجتماعی از احساسات ریشه‌دار و باورهای اساسی افراد انسانی در هر جامعه‌ای منشأ می‌گیرد که درباره‌ی خوب‌ها و بدها، شایسته‌ها و ناشایسته‌ها و ملاک‌های قضاوت و معیارهای ارزیابی احساس و اندیشه و عمل آنان را در زندگی اجتماعی مشخص ساخته و در واقع معنا بخش محیط اجتماعی و جهت بخش کنش اجتماعی است که در عرصه هنجاری بایدها و نبایدهای عملکرد را مشروعیت می‌بخشد.

یکی از ارزش‌های محوری خصوصاً در یک جامعه دینی مقوله‌ی حجاب است که در برخی از بخش‌های جامعه دچار ناهنجاری شده و موجب جریحه‌دار شدن وجدان جمعی و نگرانی نخبگان جامعه به عنوان یک مسأله شده است و لذا تحقیق حاضر تلاشی مواضعانه برای نگاهی جامعه‌شناختی به مسأله حجاب و تبیین نظری و تجربی آن با رویکردی اجتماعی-انتظامی و همچنین شناسایی برخی موانع و چالش‌های کنترل اجتماعی بیرونی و رسمی پدیده‌ی بدحجابی است. به همین منظور ابتدا در فصل اول کتاب حاضر به کلیات و واکاوی ادبیات موضوع مورد مطالعه پرداخته سپس در فصل دوم به تبیین نظری رابطه و نسبت امنیت و آسیب‌ها و انحرافات اجتماعی از جمله پدیده‌ی بدحجابی تمرکز نموده آنگاه در فصل سوم طی یک مطالعه موردی به تبیین تجربی بدحجابی با رویکردی انتظامی می‌پردازیم و امید آنکه مورد توجه مخاطبان و صاحب نظران در عرصه‌های اجتماعی فرهنگی و تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان در عرصه‌های اجرایی و سیاسی قرار گیرد.

فهرست مطالب

فصل اول : واکاوی ادبیات موضوع تحقیق

۱-۱- مقدمه.....	۱
۲-۱- تعریف حجاب.....	۲
۳-۱- حجاب و قانون.....	۴
۴-۱- مرور تاریخی حجاب.....	۶
۵-۱- حجاب از دیدگاه اسلام.....	۱۱
۱-۵-۱- حجاب در قرآن.....	۱۱
۲-۵-۱- حجاب در روایات و احادیث.....	۱۳
۳-۵-۱- حجاب از نظر فقها و مراجع.....	۱۵
۶-۱- مرور پژوهشی.....	۱۶
۷-۱- مرور نظری.....	۱۸
۱-۷-۱- تبیین‌های جامعه‌شناختی.....	۱۸
۲-۷-۱- تبیین‌های روانشناختی.....	۲۵
الف - نظریه فروید.....	۲۶
ب - نظریه مازلو.....	۲۸
۳-۷-۱- تبیین‌های روانشناسی اجتماعی.....	۲۹
الف - نظریه کنترل اجتماعی.....	۲۹
ب - نظریه یادگیری اجتماعی.....	۳۲
فصل دوم : تبیین نظری مسأله حجاب	۳۳
بر اساس تحلیل رابطه امنیت و آسیب‌های اجتماعی.....	۳۳
۱-۲- نسبت میان امنیت و انحرافات اجتماعی.....	۳۳
۱-۱-۲- مفاهیم کلیدی.....	۳۴
الف) مسأله اجتماعی.....	۳۴
ب) انحرافات اجتماعی.....	۳۴
ج) آنومی.....	۳۵
د) امنیت.....	۳۵
۲-۱-۲- انحرافات اجتماعی: تهدید یا آسیب‌پذیری.....	۳۷
۳-۱-۲- انحرافات اجتماعی به عنوان مسأله امنیتی.....	۳۹
۴-۱-۲- انحرافات اجتماعی و ناامنی جهانی.....	۳۹
۵-۱-۲- مسأله انحرافات اجتماعی و امنیت در پارادایم آنومی	۴۱
الف) نظریه دور کیم.....	۴۱
ب) نظریه مرتون.....	۴۵
۶-۱-۲- نتیجه‌گیری.....	۴۷

۲-۲- آسیب‌های اجتماعی به مثابه مسأله امنیت عمومی.....	۴۷
۱-۲-۲- مقدمه.....	۴۷
۲-۲-۲- مفاهیم.....	۵۰
۱-۲-۲- آسیب‌های اجتماعی.....	۵۰
۲-۲-۲- امنیت عمومی.....	۵۲
الف) نکات ایجابی.....	۵۳
ب) نکات سلبی.....	۵۴
۳-۲-۲- ملاحظه نظری.....	۵۶
۴-۲-۲- نقش و راهبرد پلیس در کنترل آسیب‌های اجتماعی	۵۸
۱-۴-۲-۲- پلیس و آسیب‌های اجتماعی.....	۵۸
۲-۴-۲-۲- پلیس و راهبردهای امنیت عمومی.....	۵۹
۳-۴-۲-۲- پلیس و مشارکت جامعه در مدیریت امنیت	۶۰
عمومی.....	۶۰
۵-۲- بحث و نتیجه‌گیری.....	۶۱
۳-۱- تحلیل جامعه‌شناختی "مسأله حجاب" به عنوان یک	۶۴
پدیده اجتماعی.....	۶۴
۱-۳-۲- طرح مسأله.....	۶۴
۲-۳-۲- مرئی مفاهیم.....	۶۷
الف) رسانه.....	۶۷
ب) ارتباط.....	۶۷
ج) حجاب به مثابه کنش اجتماعی.....	۶۷
۳-۳-۲- حجاب به مثابه رسانه ارتباطی نمادین.....	۶۹
۴-۳-۲- اختلال هنجاری در حجاب.....	۷۱
۱- قطبی شدن هنجاری.....	۷۳
۲- تضاد هنجاری.....	۷۳
۳- ناپایداری هنجاری.....	۷۳
۴- ضعف هنجاری.....	۷۴
۵- بی‌هنجاری.....	۷۴
۵-۳-۲- تبیین اختلال رفتاری در پوشش.....	۷۵
۶-۳-۲- چالش‌های کنترل اجتماعی در مسأله حجاب.....	۷۵
۷-۳-۲- آسیب‌شناسی کنترل اجتماعی رسمی در مسأله	۷۷
حجاب.....	۷۷
۸-۳-۲- سخن آخر.....	۸۰

فصل سوم: تبیین تجربی "مسأله حجاب"

- ۱-۳-۱- بیان مسأله..... ۸۱
- ۲-۳-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق..... ۸۳
- ۳-۳-۱- انگیزه تحقیق..... ۸۳
- ۴-۳-۱- فرضیات تحقیق..... ۸۳
- ۵-۳-۱- اهداف تحقیق..... ۸۴
- ۶-۳-۱- کاربرد نتایج..... ۸۴
- ۷-۳-۱- مفاهیم و اصطلاحات (کلید واژه‌ها)..... ۸۴
- ۸-۳-۱- قلمرو زمانی و مکانی تحقیق..... ۸۵
- ۹-۳-۱- مدل و الگوی نظری تحقیق..... ۸۵
- ۱۰-۳-۱- روش شناسی..... ۸۶
- ۱-۱۰-۳- نوع و روش تحقیق..... ۸۶
- ۲-۱۰-۳- جامعه آماری، نمونه آماری و تعیین حجم نمونه..... ۸۷
- ۳-۱۰-۳- روش و ابزار گردآوری اطلاعات..... ۸۷
- ۴-۱۰-۳- تعریف عملیاتی متغیرها..... ۸۹
- ۵-۱۰-۳- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها..... ۹۱
- ۱۱-۳-۱- تجزیه و تحلیل داده‌ها و یافته‌ها..... ۹۱
- ۱-۱۱-۳- آمار توصیفی..... ۹۱
- الف) توصیف جامعه مورد مطالعه..... ۹۱
- ب) توصیف برخی از یافته‌های عمده..... ۹۶
- ۲-۱۱-۳- آمار استنباطی..... ۱۲۴
- الف) رابطه بین گروه‌ها و فرضیه‌های تحقیق..... ۱۲۴
- ب) آزمون فرضیات..... ۱۲۵
- ۱۲-۳-۱- نتیجه گیری و پیشنهادها..... ۱۳۱
- ۱-۱۲-۳- مقدمه..... ۱۳۱
- ۳-۱۲-۲- نتیجه گیری نهایی..... ۱۳۱
- ۳-۱۲-۱- کلیه فرضیات تحقیق شامل..... ۱۳۱
- ۳-۱۲-۲- رابطه بین متغیرهای فردی و فرضیات تحقیق..... ۱۳۱
- ۳-۱۲-۳- بررسی رابطه بین گروه‌ها (پاسخگویان) و فرضیات تحقیق..... ۱۳۲
- ۳-۱۲-۴- بررسی خلاصه نتایج دیدگاههای متولیان و مسؤولان در خصوص معیارها و سنجش‌های تحقیق..... ۱۳۲
- ۳-۱۲-۵- تلقی بدحجابی به عنوان یک پدیده فرهنگی..... ۱۳۳
- ۳-۱۲-۶- تفاوت دیدگاههای دانشگاهیان با سایر گروه‌ها در زمینه بدحجابی..... ۱۳۳
- ۳-۱۲-۷- دیدگاههای مرتبط با نوع مجازات نسبت به پدیده بدحجابی..... ۱۳۴
- ۳-۱۲-۸- برخورد‌های سلیقه‌ای با پدیده بدحجابی و ابهامات قانونی..... ۱۳۴
- ۳-۱۲-۹- عرف جامعه، مصادیق بدحجابی و قوانین موضوعه..... ۱۳۵
- ۳-۱۲-۱۰- تحلیل نهایی..... ۱۳۵
- ۳-۱۱-۳- پیشنهادها..... ۱۳۶
- ۳-۱۲-۱- سیاست‌های کلان..... ۱۳۶
- ۳-۱۲-۲- سطح متوسط..... ۱۳۹
- ۳-۱۲-۳- سطح خرد..... ۱۴۰
- منابع و مأخذ..... ۱۴۱